

1116 numaralı mektep pansiyonları kanunu lâiyhası ve Maarif ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/1650

11 - VI - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Mektep pansiyonlarının idaresi hakkındaki kanunun yerine kaim olmak üzere Maarif Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 10/VI/931 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin işâ'rine müsaade buyrulmasını rica ederim efendim .

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

1023 numaralı pansiyonlar kanununun ihtiyaca tekabül etmediği ve idarî, malî muamelâta bazı güçlük ve tereddütlere düşüldüğü görülmektedir.

Ezcümle :

1 - 1023 numaralı kanunun 1 inci maddesi pansiyon açılacak mektepleri tahdit etmiş olduğundan kat'î ihtiyâçlara rağmen bir çok neharî orta mekteplerin bulunduğu vilâyet merkezlerinde kaza çocuklarını sıhhat ve ahlâklarını tehlikeye koymadan okutmak mümkün olmamaktadır. Bu sebeplerle 1 inci madde maruz ihtiyâçlara cevap verecek şekilde tadil olunmaktadır.

2 - 2 inci madde pansiyon talebesinden alınacak ücretlere aittir.

3 - Bütçede tasarrufu temin için bu iş mektep müdürlerine verilmiş ve mevcut muallim ve memurlardan münasiplerinin istihdamı muvafık görülmüştür. Ancak yetişmediği takdirde hariçten de ücretle memur istihdam edilebilmesi kaydı konulmuştur.

4 - Pansiyonlara alınacak meccanî talebenin kabul şartları tesbit olunmuştur.

5 - Muallimlerle neharî talebeden bir çokları bazı maddî ve içtimâî sebepler altında muntazam gıda almamaktadırlar. Bu gibilerin ücret mukabilinde pansiyon talebesine ithallerinde büyük bir içtimâî fayda görüldüğünden 5 inci madde bu maksatla konmuştur.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif Encümeni

Karar No. 2

Esas No. 1/116

15 - VI - 1931

Yüksek Reisliğe

Mektep pansiyonlarının idaresi hakkındaki 1023 numaralı kanunun yerine kaim olmak üzere Maarif Vekâletince hazırlanıp Hükûmetçe tevdi olunan kanun lâiyhası ve esbabı mucibesi Maarif Vekili

Beyefendi ile Maarif Müsteşarı Bey hazır oldukları halde encümenimizce mütalea ve tetkik olundu :

Mektep pansiyonlarının ihdasından beri yapılan tecrübeler bu müesseselerin çok faydalı olabilecekleri kanaatını vermiş ve bunların leylî teşkilâtı olmıyan mekteplere de teşmili ve daha etraflı bir kanuna ve talimatnameye raptı lüzumunu göstermiştir. Bu itibarla teklif edilen lâyiha ve ihtiva ettiği esaslar muvafık görülmüştür. Ancak 3 üncü maddede pansiyonları idare için hariçten alınacak memurlara ücret verileceği söylendiği halde onları vazifelerine ilâveten idare edecek mektep, müdür, muallim ve memurlarına ücret verilebileceği hakkında bir kayıt yoktur. Halbuki mekteplerin mevcut memurları tarafından idaresi kabil olan pansiyonların idare masrafları bunları yapanlara cüz'î bir ücret vermek suretile daha ucuza mal olabilecektir. Bu mütaleaya müsteniden maddenin 2 inci fıkrasındaki «pansiyonun terbiye ve idare işlerinde mektebin esas muallim ve memurları» cümlesinden sonra «münasip bir ücretle» kaydının ilâvesi lâzım görülmüş ve bu ücretlerin miktarını tayin meselesi talimatnameye bırakılmıştır.

Kezalik beşinci maddenin 2 inci fıkrasında «aneak üçüncü taksit» kelimeleri daha sarıh olmasını temin için «aneak son taksit» şekline konmuştur.

Kezalik 9 uncu maddenin sonuna « bu ücretin miktarı Maarif Vekâleti tarafından tesbit olunur» fıkrası ilâve edilmiştir.

10 uncu maddede «6381 numaralı kararname» kelimelerinin bulunmasına lüzum görülmüyerek kaldırılmaları tensip edilmiştir.

Kanun lâyihası maruz tadilât ile kabul edilerek Heyeti Umumiyyeye arz edilmiştir.

Maarif En. Rs.	M. M.	Kâtip	Âza	Âza	Âza
Erzurum	Sinop	Afyon Karahisar			
<i>Nafi Atuf</i>	<i>İ. Alâettin</i>		<i>Haydar</i>	<i>Ferit Celâl</i>	<i>Naim Hazım</i>
Âza	Âza	Âza	Âza		
<i>K. O. Hakkı</i>	<i>Refet</i>	<i>Rahmi</i>	<i>Hamdi</i>		

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

M. No. 40

Esas No. 1/116

20 - VI - 1931

Yüksek Reisliğe

Mektep pansiyonlarının idaresine dair olan 1023 numaralı kanunun yerine kaim olmak üzere Hükmümece teklif ve Maarif Encümenince tadilen kabul olunan kanun lâyihası Maarif Vekili Esat Beyle Maarif Müsteşarı Bey hazır buldukları halde encümenimizce de tetkik ve müzakere olundu.

Leylî mekteplere her sene alınacak ücretli leylî talebenin adedi talebe kadroları ile tesbit edil mekte ve varidat bütçesine bu adede göre varidat ve Maarif Vekâleti bütçesine de masraf konulmaktadır. Bu suretle leylî mekteplere alınacak talebenin adedi önceden taayyün etmiş bulduğundan bu adetten fazla olarak müracaat edecek talebenin müracaatlarını isaf edebilmek için Yüksek Meclisçe kabul edilen 12 mayıs 1927 tarih ve 1023 numaralı kanunla pansiyon teşkilâtı yapılmıştır. Encümenimize havale buyrulan kanun lâyihası bu teşkilâtı nehari orta mekteplerle, meslek mekteplerine ve leylî muallim mekteplerile Yüksek mekteplere ve pravantoryomlara teşmil eylemek maksadile teklif edilmektedir.

Encümenimiz varidat ve masarifi leylî mekteplere ait olan fasıllardan ayrı olarak Devlet bütçesinde yer alacak olan bu teşkilâtı tabii görmemektedir; ancak mekteplerin leylî teşkilâtı gibi varidat ve masarifi aslan mütehavvil olan bir teşkilâtın sabit tahsisat ve muayyen kadrolarla idaresindeki müşkülâtı da nazara alarak şimdilik pansiyon teşkilâtı esasını kabul etmekle beraber önümüzdeki sene zarfında mekteplerin leylî teşkilâtının daha tabii ve memleketimizde emsali bulunan mül-

hak bir bütçe ile idaresi için hazırlık yapmasını ve bu esasa göre Yüksek Meclise bir kanun teklif etmesini Maarif Vekâletinden temenni eylemeğinde lüzumlu addetmiştir.

Bu kuyut dahilinde kanun lâyihasının kabulü ve maddelerin müzakeresine geçilmesi kabul olunmuştur.

Birinci madde, tesis maddesi olmak itibarile ifade tebdili ile kabul olunmuştur.

İkinci maddeye leyli mektep bulunmayan yerlerde pansiyon ücretlerinin tayini için mahallî vilâyet encümenlerinin ve belediyelerin mütaleası alınması kaydı ile pansiyon ücretlerinden hiç bir suretle tanzilâtı yapılamıyacağına dair bir fıkra ilâve edilmiştir.

Üçüncü madde, leyli mekteplerle aynı bina dahilinde bulunan pansiyonlarda pansiyon dolayısıyla leyli talebenin artacağı mülâhazasıyla yalnız vazifeten gece hizmetleriyle mükellef olan muallimlerden gayri bu hizmetlerle tazvif edilecek muallimlere mahsus olmak üzere pansiyon varidatından ücret verilme ve binası ayrı bulunan pansiyonlarla neharimekteplere mülhak pansiyonlarda istihdam edilecek muallimlere ve bunlara hariçten alınacak memurlara leyli mekteplerindeki nisbetler dahilinde ücret verilebilmek esasına göre tadil edilerek kabul olunmuştur.

Maarif Encümeninin altıncı maddesi, pansiyonlar aldıkları talebenin ücretleriyle ve nevima bu talebe hesabına idare olunan müesseseler olmak dolayısıyla bunlara leyli meccanî talebe almak mevzu bahis olmıyacağından tayyedilmiştir.

Maarif Encümeninin yedinci maddesi, inşaat ve tamirat tabirleri çıkarılarak aynen kabul olunmuştur. Filhakika leyli mektepler dahilinde bulunan pansiyonların mektebin inşaat ve tamiratına iştirakine lüzum yoktur.

Ayrı binalarda açılacak pansiyonlar dahi kanun lâyihasında derpiş edildiği veçhile ya millî emlakten olan binalarda veyahutta isticar edilmiş bulunan binalarda bulunacakları için her iki ihtimalde dahi inşaat ve tamirat gibi masraflar varit görülmemiştir.

Maarif Encümeninin dokuzuncu maddesi, kanun neşri tarihinden muteberdir suretinde tadil edilmiştir.

Tadilâtımızla beraber temenniyatımızın mevzuu Maarif Vekili Bey tarafından dahi muvafık görülerek kabul edildiğini ilâve ederek lâyihayı Umumî Heyetin tasvibine arz ederiz.

Reis	M. M.	Âza	Âza	Âza	Âza
Gümüşane	Konya	Aksaray	Bursa	Çorum	Elâziz
H. Fehmi	K. Zaim	A. Süreyya	Dr. Galip	Mustafa	H. Tahsin
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Erzurum	Isparta	Kayseri	Kırklareli	Kırklareli	Konya
Aziz	Mükerrem	A. Hilmi	M. Nahit	Şevket	K. Hüsnü
Âza	Âza	Âza			
Sivas	Sivas	Yozgat			
Rasim	M. Remzi	S. Sırrı			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Mektep pansiyonlarının idaresi hakkındaki 1023 numaralı kanunun yerine kaim olmak üzere tanzim edilen mektep pansiyonları kanun lâiyhası

MADDE 1 — Leyli lise ve muallim ve orta mekteplerle yüksek ve meslekî mekteplerin kadrolarındaki mürettep adetten fazla olarak alınacak ücretli leylî talebe Maarif Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak bir talimatnameye tevfikân pansiyonlarda diğér leylî talebe gibi idare olunur.

Leyli teşkilâtı olmıyan neharî mekteplerde de Maarif Vekâletinin müsaadesile pansiyonlar açılabilir.

MADDE 2 — Pansiyon talebesinden alınacak ücret pansiyonun bulunduğu yerdeki leylî mektep ücretinin aynıdır. Leyli mektep yoksa pansiyon ücretini Maarif Vekâleti tayin eder.

MADDE 3 — Pansiyon idaresi mektep müdürüne mevdudur. Pansiyonun terbiye ve idare işlerinde mektebin esas muallim ve memurları istihdam edilebilecekleri gibi lüzumunda hariçten ücretle muallim ve memur dahi istihdam olunabilir.

Pansiyonda vazife gören müdür, muallim ve memurlar meccanen yemek yerler.

MADDE 4 — Pansiyon açılacak mahallerde bina ihtiyacı olduğu ve millî emlakten münasip bina bulunduğu takdirde Maliye Vekâletinin muvafakatile bu bina pansiyon için bedelsiz olarak tahsis edilebilir.

MADDE 5 — Pansiyon talebesinden alınacak ücret leylî mektepler talebesinden alındığı gibi

MAARİF ENCÜMENİNİN TADİLİ

Mektep pansiyonlarının idaresi hakkındaki 1023 numaralı kanunun yerine kaim olmak üzere tanzim edilen mektep pansiyonları kanun lâiyhası

MADDE 1 — Leyli lise ve muallim ve orta mekteplerle yüksek ve meslekî mekteplerin kadrolarındaki mürettep adetten fazla olarak alınacak ücretli leylî talebe Maarif Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak bir talimatnameye tevfikân pansiyonlarda diğér leylî talebe gibi idare olunur.

Leyli teşkilâtı olmıyan neharî mekteplerde de Maarif Vekâletinin müsaadesile pansiyonlar açılabilir.

MADDE 2 — Pansiyon talebesinden alınacak ücret pansiyonun bulunduğu yerdeki leylî mektep ücretinin aynıdır. Leyli mektep yoksa pansiyon ücretini Maarif Vekâleti tayin eder.

MADDE 3 — Pansiyonun idaresi mektep müdürüne mevdudur. Pansiyonun terbiye ve idare işlerinde mektebin esas muallim ve memurları münasip ücretle istihdam edilebilecekleri gibi lüzumunda hariçten ücretle muallim ve memur dahi istihdam olunabilir.

Pansiyonda vazife gören müdür, muallim ve memurlar meccanen yemek yerler.

MADDE 4 — Pansiyon açılacak mahallerde bina ihtiyacı olduğu ve millî emlakten münasip bina bulunduğu takdirde Maliye Vekâletinin muvafakatile bu bina pansiyon için bedelsiz olarak tahsis edilebilir.

MADDE 5 — Pansiyon talebesinden alınacak ücret leylî mektepler talebesinden alındığı gibi tak-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

Maarif Vekâleti tarafından idare edilecek mektep pansiyonları kanun lâyihası

MADDE 1 — Leylî lise, muallim mektepleri ve orta mekteplerle yüksek ve meslekî mekteplerle kadrolarındaki mürettep adetten fazla olarak alınacak ücretli leylî talebe için bu mekteplere mülhak olarak pansiyonlar tesis olunur. Bu pansiyonların idare usulleri bir nizamname ile tayin olunur.

Leylî teşkilâtı olmayan neharî mekteplerde dahi Maarif Vekâletinin müsaadesile pansiyon açılabilir.

MADDE 2 — Pansiyon talebesinden alınacak ücret pansiyonun bulunduğu yerdeki ücretli leylî mektep ücretinin aynıdır. Leylî mektep yoksa pansiyon ücretini, mahallî vilâyet encümeninin ve belediyenin mütaleasını alarak Maarif Vekâleti tayin eder.

Pansiyon ücretleri üzerinden hiç bir suretle tenzilât yapılamaz.

MADDE 3 — Pansiyonun idaresi mektep müdürüne mevdudur.

Leylî mekteplerle aynı bina dahilinde tesis olunan pansiyonlarda mektepte vazifeten gece hizmetlerle mükellef olan muallimlerden gayri bu hizmetlerle tavzif edilecek muallimlere vazifedar olanlara kıyasen pansiyon varidatından ayrıca ücret verilir. Mektebin diğer muvazzaf memurlarına pansiyon işleri dolayısıyla ücret verilemez. Leylî mektep binalarının haricinde veya neharî mekteplere mülhak olarak tesis edilen pansiyonlarda mektebin muallimlerinden veya haricîten istihdam edilecek memurlara leylî mekteplerdeki nisbetler dahilinde pansiyon varidatından ücret verilir.

Pansiyonlarda vazife gören müdür, muallim ve memrular meccanen yemek yerler.

MADDE 4 — Maarif Encümeninin teklifi aynen

MADDE 5 — Maarif Encümeninin teklifi aynen

taksitle alınır. Ancak 3 üncü taksit iki müsavi kısma ayrılarak birinci kısım mart, 2 inci kısım haziran iptidasından tahakkuk ettirilir.

MADDE 6 — Pansiyonlara meveut ücretli talebenin yüzde onu nisbetinde meccanî talebe de kabul edilebilir. Meccanî talebenin intihap ve kabulleri 915 numaralı kanuna tevfikan yapılır. Pansiyon meccanî leyli talebesi de 1237 ve 1484 numaralı kanunların ahkâmına tabidirler.

MADDE 7 — Pansiyonlara alınacak talebe ücretleri varidat bütçesinde açılacak pansiyonlar varidat faslına irat ve pansiyonların tesisat, inşaat, tamirat, idare ve iâşe masrafları ve istihdam olunacak memur ve müstahdemlerin ücretleri maarif bütçesinde açılacak pansiyonlar faslına masraf kaydedilir.

MADDE 8 — Pansiyonların merbut bulunduğu mekteplerin muallimlerle neharî talebesi tabelâ mucibince nüfus başına isabet edecek ücreti vermek şartile pansiyon tabelâsına dahil olarak yemek yiyebilirler.

MADDE 9 — Prevantoryumlara da, bu kanun ahkâmı dairesinde açılacak pansiyonlarda ibate ve iâşe ve tedavi edilmek üzere ücretle talebe ve muallim kabul olunabilir.

MADDE 10 — 1023 numaralı kanun ve 6381 numaralı kararname hükümleri mülğadır.

MADDE 11 — Bu kanun 1 haziran 1931 tarihinden muteberdir.

MADDE 12 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

10 - VI - 1931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüşti</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
S. İ. M. V.		
<i>Dr. Refik</i>		

sitle alınır. Ancak son taksit iki müsavi kısma ayrılarak birinci kısım mart, ikinci kısım haziran iptidasından tahakkuk ettirilir.

MADDE 6 — Pansiyonlara meveut ücretli talebenin yüzde onu nisbetinde meccanî talebe de kabul edilebilir. Meccanî talebenin intihap ve kabulleri 915 numaralı kanuna tevfikan yapılır. Pansiyon meccanî leyli talebesi de 1237 ve 1484 numaralı kanunların ahkâmına tabidirler.

MADDE 7 — Pansiyonlara alınacak talebe ücretleri varidat bütçesinde açılacak pansiyonlar varidat faslına irat ve pansiyonların tesisat, inşaat, tamirat, idare ve iâşe masrafları ve istihdam olunacak memur ve müstahdemlerin ücretleri Maarif bütçesinde açılacak pansiyonlar faslına masraf kaydedilir.

MADDE 8 — Pansiyonların merbut bulunduğu mekteplerin muallimlerle neharî talebesi tabelâ mucibince nüfus başına isabet edecek ücreti vermek şartile pansiyon tabelâsına dahil olarak yemek yiyebilirler.

MADDE 9 — Prevantoryumlara da, bu kanun ahkâmı dairesinde açılacak pansiyonlarda ibate ve iâşe ve tedavi edilmek üzere ücretle talebe ve muallim kabul olunabilir. Ücret miktarı Maarif Vekâleti tarafından tesbit olunur.

MADDE 10 — 1023 numaralı kanun hükmü mülğadır.

MADDE 11 — Bu kanun 1 haziran 1931 tarihinden muteberdir.

MADDE 12 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

Maarif Encümeninin 6 nci maddesi tayyeditmiş tir.

MADDE 6 — Pansiyonlarda alınacak ücret ve mekûlât bedelleri varidat bütçesinde açılacak pansiyonlar varidatı faslına irat ve pansiyonların tesisat, idare ve işe masrafları ile kullanılacak memur ve müstahdemlerin ücretleri Maarif Vekâleti bütçesinde açılacak pansiyonlar masrafı faslına masraf kaydolunur.

MADDE 7 — Maarif Encümeninin 8 inci maddesi aynen

MADDE 8 — Maarif Encümeninin 9 uncu maddesi aynen

MADDE 9 — Maarif Encümeninin 10 uncu maddesi aynen

MADDE 10 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 11 — Maarif Encümeninin 12 inci maddesi aynen

